

Trong Câu Chuyện Gia Đình các tuôn qua, chúng tôi đang trình bày đợt tài *Đại Thoại Trong Hôn Nhân*.
Lời Chúa dặn

trong Kinh Thánh cho chúng ta ít nhất là 10 nguyên tắc quan trọng vĩnh viễn đợt lời thoại giờ đây
người này với người kia, trong Câu Chuyện Gia Đình các tuôn qua chúng tôi đã nói đến bốn
nguyên tắc đầu tiên, đó là: (1) Lời nói có sức mạnh lớn nên chúng ta phải cẩn thận khi sử dụng
lời nói. (2) Chúng ta cần giữ tâm trí cho trong sạch vì đó là nơi phát xuất từ tinh thần và lời nói. (3)
Trong tóm tắt trình bày lời thoại, nghe quan trọng hồn nói. Và (4) Lời nói thường suy nghĩ gây nỗi u tai
hồn. Hôm nay chúng tôi xin trình bày nguyên tắc thứ năm và thứ sáu, cũng tóm tắt lời Chúa dặn
trong Kinh Thánh.

5. Lời nói trong lúc nóng giận rất nguy hiểm

Bốn tính chung của đa số chúng ta là khi giận thì nói nỗi u, nói to và nói hót ra nhặng gì chả
chả trong lòng. Hồn nha, khi nóng giận, chúng ta không kiểm soát được lời nói cũng như cách
nói, vì thế nhặng lời nói trong lúc nóng giận thường thiều xâng dâng, và đợt lời mệt nhลง vô
cùng tai hồn, lầm khi làm hỏng mọi quan hệ của ta với người chung quanh. Khi tức giận, chúng
ta đố nói nhặng lời làm tốn thênh ngang khác họ cõi hõ giá trộ cõa ngõi khác. Biết bao nhiêu
người con mang mõi cõi mõi suýt đói vì nhặng lời cha mẹ nói trong khi tức giận, biết bao nhiêu
hôn nhân bỗn sút mõi họ cõi đi đòn đòn vỡ vì lời nói cõa ngõi vỡ, ngõi chêng trong một phút
nóng giận. Nhặng lời mà bỗng mõi giá chúng ta phải tránh là lời xua đuổi ngõi thân trong gia
đình, nhõ cha mẹ đuổi con họ cõi vỡ đuổi chêng, chêng đuổi vỡ ra khõi nhà. Đây là nhặng lời đợt
lời tốn thênh sâu đóm trong lòng người. Lời thứ hai cũng rất nguy hiểm mà chúng ta cần tránh
là lời nói hõ giá trộ cõa ngõi khác, chêng hồn nhõ cha mẹ mõi con là vô dâng, là đố ăn hõi;
họ cõi chêng nói là mình không thênh ngang, không cõn đòn ngõi kia. Có bà vỡ kia khi giận nói
või chêng: Không hiên sao hõi đó tôi lõi y ông làm gì đố bây giờ phai khõi, giá mà tôi lõi y ngõi
khác thì đâu có nhõ vỡ. Một ông chêng nõi trong một phút nóng giận nói vỡi vỡ: Võ ngõi ta thì
giúp chêng còn vỡ cõa tôi thì chõ biết làm hõi chêng thôi. Đây là nhặng lời chúng ta cần tuyết
đố tránh vì nó gây tốn thênh vô cùng lõi lao mà nõi bình tâm suy nghĩ, chúng ta cũng không
thể tõi muõi nói nhõng lời nhõ thõ.

Kinh Thánh cho chúng ta nhặng lời khuyên sau đây vỡi lời nói và tính nóng giận:

Chỗm nóng giận là khôn ngoan

Châm Ngôn 14:29 dứt sau: "Kì nào chém nóng giòn có thông sáng lò n, nhúng ai hay nóng nướng tôn lên sẽ điên cuồng." Theo câu Kinh Thánh này, người nóng tính và hay giận không nhúng thiú khôn ngoan mà còn có nhứng hành động nguy hiểm không khác gì người điên. Có lẽ chúng ta đều đã từng chứng kiến người nóng giận hành động. Người đó là lối om sòm, nói nhứng lời thô lỗ, nồng nặc; đánh đập, mắng罵 nhứng người đối mặt mình hoặc đập phá nhứng đồ đạc trong tay. Thít chứng khác gì hình ảnh một người điên. Có người không bao giờ nói gì với bạn bè hay người ngoài, nhứng việc con hay chứng con thì nói gì luôn luôn, bất cứ chuyện gì không vui là nói luôn, và khi giận lên thì trút sự giận dữ đó ra qua nhứng lời nói và hành động thô tát xú xa, gây tốn thời gian cho người thân yêu. Đây là điều chúng ta phải nhớ Chúa tránh đi. Số đợt Phao-lô khuyên người tin Chúa như sau: Phải biết khóc anh em nhứng cay đắng, buồn giận, tức mình, kêu rêu, mắng nhiếc, cùng mỉa mai hung ác (Ê-phê-sô 4:31), và: Bây giờ anh em nên trả bù hận mỗi lần đó, tức là sẽ thanh toán, buồn giận và hung ác. Đang nói hành ai, chỉ có một lời tức tưởi nào ra từ miệng anh em (Cô-lô-se 3:8). Nhìn người có tính hay nóng giận mà lối hành vi của họ không có ai đồng ý với tôi. Xin Chúa giúp chúng ta không hành vi cách đột nhiên, nhứng trái lối, nhục súc Chúa loài bò khóc chính mình tính nóng giận nguy hiểm đó. Nếu khi giận, chúng ta nói năng và hành động bỗn bã cho họ cảm thấy chúng ta đã thua, thua chính mình và thua người khác. Người lối, nếu chúng ta kinh chém nóng giận thông hồn người dũng sĩ, và ai kinh chém lòng mình thông hồn kinh chí mệt lạy thành.

Khi một người giận, lối đáp em như cõa người kia sẽ có tác động thế

Châm Ngôn 15:1 dứt: "Lối đáp em như làm nguôi cõa giận, còn lối xem xem trêu thách nay thêm." Chắc chắn chúng ta ai cũng đã hiểu lối kinh nghiệm chân lý này. Khi một người nói giận mà người kia trả lời cách xem xem chém khác gì đột thêm dù vào lối, làm người kia càng giận hơn. Trái lại, khi một người giận mà người kia bình tĩnh, đáp lại cách nhẹ nhàng, từ tốn, thì sẽ cãi vã hai người cũng nhau cảm giác cõa người kia không có cảm giác tăng. Có ông chém kia có tính hay quên mà lối nóng tính và hay nói giận. Ông thường hay đánh mệt chìa khóa và nốt nốt và con bò tót phai đi tìm cho ông. Mỗi lần nhặt thay bà và bò cõa mình, gặt và i chém: Ông đột đâu quên rai thì ráng chém chém bò tót người khác đi tìm cho ông sao. Ông chém nghe và giặc thêm nên càng la to hồn và thúc hối mãi người đi tìm. Sau đó bà và hõi đột cõa Kinh Thánh chúng tôi và trích, bà áp dụng và thay có kết quả. Mỗi lần ông chém người giận vì không tìm đột cõa món đột ông cõa, bà bình tĩnh nói nhẹ nhàng và i ông: Có gì đâu mà anh phai nói giận, cõa từ từ bình tĩnh đi tìm, mãi người chia nhau tìm mệt chém là ra ngay. Và đúng như thế, khi một người bình tĩnh đi tìm thì thay là đột dàng. Một lối dứt khác trong Châm Ngôn cũng nói lên ẩn hõi rằng cõa người chém nóng giận: Kì nóng tính gây sự xung đột, nhứng người chém nóng giận làm nguôi cõa cãi vã (15:18). Người nóng tính đột sinh ra cãi cõa, còn người trêu cõa ôn hòa giúp đem lối hòa khí trong gia đình.

6. Lời nói đúng lúc, đúng chỗ có giá trị lớn

Thánh Kinh dạy: Lời nói phai thì khác nào trái bình bát bỗng vàng có cồn bùi (Châm Ngôn 25:11). Trong Bản Dịch Mối câu này là: Lời nói đúng lúc khác nào trái táo vàng đỗ trên đĩa bùi. Trái táo vàng đỗ trên đĩa bùi là điều rất quý giá. Lời nói đúng lúc, đúng chỗ cũng có một giá trị lớn như vậy. Muốn có những lời nói đúng lúc và đúng chỗ, chúng ta cần tiếp tính bén nhạy và quan tâm đến phúc lợi của người khác. Một người vui / người chung phai hữu và thông cảm với người phai nghe mà biết ngay đó đang cần điều gì nghe những lời nào; cần nghe lời an ủi, khích lệ hay lời góp ý xây dựng. Nếu người phai nghe đang buồn nản vì làm sai hỏng một việc gì, chúng ta cần nói lời an ủi, khích lệ chỗ không phai lời phê bình hay sỉa sai. Nếu người phai nghe gấp thắt bối hay khó khăn vì thiếu cồn thon, chúng ta nên bày tỏ lòng cảm thông chỗ không nên nói: Tôi đã nói mà không nghe, hoặc: Tôi đã biết trước mà, làm nhạy cảm thì hỏng chuyện là phai! Đó là những lời nói không đúng lúc. Những lời đó không thể giúp sỉa lèi điều sai hỏng mà cũng không làm cho người nghe cảm thấy nhàng hay đắc an ủi; trái lại, khi nói người nghe càng buồn bùi và ân hận.

Sứ đồ Phao-lô khuyên chúng ta không những phai nói đúng lúc, đúng chỗ nhường phai biết nói nhạy cảm mà điều vui mà ngay. Đây không phai là lời khuyên chúng ta nói nhường lời khách sáo hay giả dối, nhường là nhường lời tự nhiên và xây dựng. Phao-lô viết: Lời nói anh em phai có ân hận theo luôn, và nêm thêm mùi, hửu cho anh em biết nên điều đáp mồi ngay là thế nào (Cô-lô-se 4:6). Xin Chúa giúp chúng ta cần thận trong lời nói và chỗ nói nhường lời nhân từ, ân hận, mang lại hận ích cho người nghe.

Minh Nguyễn
Chương Trình Phát Thanh Tin Lành